

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Regionale agenda en opgaveovereenkomsten 2025-2028

Zaak- & documentnr. : Z/24/128734 201675025

Opsteller : Daan van Eck

Portefeuillehouder : A.J. van Hout

Afdeling : Informatiemanagement

Bestuursondersteuning
en Projecten

Telefoonnr :

Samenvatting

In de raadsvergadering van 17 juni 2024 is de opgaveagenda 2025-2028 behandelend. Uw raad heeft hierbij een zienswijze ingediend over de concept regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De regio heeft de opmerkingen uit deze zienswijze, en uit de zienswijzen van de andere gemeenten opgenomen in een zienswijzenota. Op basis van de zienswijzen is er een definitieve agenda opgesteld. Deze ligt nu voor.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2025-2028 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. Te besluiten deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven.
3. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde opgaveovereenkomst af te sluiten en te ondertekenen.

Aanleiding

De raad heeft op 17 juni 2024 een besluit genomen op de concept regionale agenda 2025 - 2028.

Op deze concept-agenda heeft u een zienswijze ingediend waarin is aangegeven de meerwaarde van de GMR te erkennen. Echter heeft de raad aangegeven niet in te stemmen met de voorstelde verhoging van de inwonersbijdrage. Op basis van de zienswijzen is een definitieve agenda opgesteld. Een overzicht van de zienswijzen treft u in de bijlage als zienswijzenota. Het algemeen bestuur heeft op 11 september 2024 de regionale agenda vastgesteld en biedt deze nu aan. Op basis van de regionale agenda 2025-2028 worden de zeventien gemeenten gevraagd in te tekenen op de vijf opgaven.

Karakter van de regionale agenda

De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2025-2028 staan dezelfde vijf opgaven centraal als in de voorgaande agenda's. Dit betekent niet dat de GMR hetzelfde blijft doen. De opgaven komen in een nieuwe fase. Waar in de voorgaande jaren gebouwd is aan een gezamenlijk beeld van de toekomst van de regio komt de focus nu te liggen op de uitvoering. De omschakeling van beleidsontwikkeling naar uitvoering maakt het mogelijk om voor het eerst een regionale agenda voor vier jaar op te stellen in plaats van twee jaar durende agenda.

Alhoewel de voorgestelde verhoging van de inwonersbijdrage voor 2025 niet is bijgesteld zijn de zorgen rondom oplopende inwonersbijdrage niet ongehoord gebleven. Het Algemeen Bestuur heeft namelijk een bezuinigingsopdracht gegeven aan het Dagelijks Bestuur om tot een reductie van de inwonersbijdrage te komen vanaf 2026 en verder.

Deelname aan de Groene Metropoolregio maakt het mogelijk om binnen het samenwerkingsverband met 17 gemeenten te werken aan grote opgaven, zoals de Verstedelijkingsstrategie, werkgelegenheid en ontspannen leefkwaliteit. Hierbij wordt gebruik gemaakt van elkaars kennis en kunde maar ook zorgt het voor een integrale aanpak.

Planning

Nadat het college toestemming van de raad ontvangt om in te tekenen op de opgaven zal de opgavenovereenkomst worden aangegaan. Na ondertekening van de opgavenovereenkomst zal deze van kracht zijn tot en met 31 december 2028. De opgavenovereenkomst dient voor 1 december 2024 te worden aangeleverd bij de GMR.

Beoogd effect

Door deelnamen aan alle vijf de opgaven wil de gemeente Westervoort inhoud geven aan zowel de lokale uitdagingen als de regionale ambities. Deze regionale agenda maakt concreet wat de zeventien deelgemeenten de komende vier jaar willen bereiken. De agenda vormt daarnaast een goede basis om de samenwerking met de provincie Gelderland en andere maatschappelijk partners verder vorm te geven.

Argumenten

1.1 De regionale agenda geeft invulling aan de visie van de Groene metropoolregio

De regionale agenda moet de zeventien regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven. De agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de komende jaren gezamenlijk en integraal worden opgepakt. De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partners. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in Den Haag en Brussel. Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners wordt eenvoudiger met een concrete meerjarenagenda van de samenwerkende gemeenten.

1.2 De regionale agenda sluit aan bij de gemeentelijke ambities van Westervoort

De vijf opgaven in de regionale agenda sluiten aan bij een aantal ambities van de gemeente Westervoort. Daarnaast zorgt de uitvoering van de regionale agenda voor belangrijke impuls aan de ontwikkeling van de regio als geheel.

1.3 De zienswijzen op de concept Regionale agenda zijn verwerkt in de definitieve Regionale agenda

Westervoort heeft zich in haar eerdere zienswijze met name gericht op de verhoging van de inwonersbijdrage voor de opgaveagenda. Hoewel er begrip is uitgesproken voor de financiële situatie waarin de GMR verkeert gezien de inflatie- en CAO-stijgingen, is er niet ingestemd met de voorgestelde verhoging van de inwonersbijdrage. Het algemeen bestuur heeft in reactie hierop een bezuinigingsopdracht aan het Dagelijks Bestuur gegeven voor 2026 en verder.

2.1 Intentie tot deelname

Op basis van de uitgewerkte opgaven stellen we de raad voor om deel te nemen aan alle vijf de opgaven. Voor Westervoort zijn er raakvlakken met alle opgaven. Wij verwachten inhoudelijke en financiële meerwaarde uit de samenwerking te halen. Door in te tekenen op alle vijf de opgaven geeft de gemeente Westervoort ook een signaal af waarin het belang van de regionale samenwerking wordt onderstreept. Daarnaast is het van belang dat we de samenwerking in de regio in deze nieuwe fase blijven ondersteunen.

2.2 Overgang van beleidsontwikkeling naar uitvoering

Waar in de voorgaande regionale agenda de focus lag op beleidsontwikkeling zal in deze regionale agenda de focus op de uitvoering komen te liggen. In de afgelopen jaren is er stevig beleidsmatig fundament opgebouwd in de regio waarop de komende jaren doorgebouwd kan worden om tot resultaten te komen. Met de focus op de uitvoering zal er vanuit de regio in 2025-2028 meer en meer regionaal resultaat worden opgeleverd.

Kanttekeningen

2.1 Deelnemen aan de GMR betekent bijdragen aan de regio

Wanneer er ingetkend zal worden op alle vijf de opgaven zal er zowel een financiële als personele bijdragen moeten worden geleverd. De financiële bijdrage zal worden geleverd in de vorm van de inwonersbijdrage en de personele bijdrage zal geleverd worden in de vorm ambtelijke en bestuurlijke inzet binnen de opgaven. Alhoewel de opbrengsten niet altijd in bedragen of uren zijn uit te drukken ervaart de ambtelijke organisatie een grotere opbrengst dan investering.

Financiële paragraaf

De inwonersbijdrage is voor 2025 vastgesteld op € 9,01. Dit is exclusief de bijdrage door de GMR aan The Economic Board van € 1,04 (verhoging van € 0,04/inwoner). De gemeente Westervoort heeft besloten om per 1 januari 2021 de bijdrage aan The Economic Board te beëindigen. Het bedrag is opgebouwd uit de bijdrage aan het regiobureau (€ 2,77) en de bijdrage aan de vijf inhoudelijke opgaven (€ 6,24).

Gekeken naar de huidige opgenomen bijdrage in de begroting van de gemeente Westervoort (€ 129.002,-) betekent dit een bijraming van € 7.500,- (5,81%). Verder zien we na deze bijraming 2025 en tekort in 2026 maar een stabilisatie van de kosten in 2027 en 2028. Een volledig overzicht is opgenomen in bijlage 201675034; Overzicht inwonersbijdrage Westervoort 2025-2028. Belangrijk om in acht te nemen is de bezuinigingsopdracht die aan het Dagelijks Bestuur is gegeven waarvan de uitkomst nog niet duidelijk is. Deze kan mogelijk resulteren in een reductie van de inwonersbijdrage vanaf 2026 en verder.

Begroting GMR	Inwonersbijdrage
2025	€ 9,01
2026	€ 9,28
2027	€ 9,05
2028	€ 9,05

Relatie met het herstelplan

Niet van toepassing

Participatie en communicatie

Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2025-2028 vindt (digitaal) plaats door het Regiobureau.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Intergemeentelijke samenwerking

De regionale agenda 2025-2028 is in samenwerking met de zeventien deelnemende gemeenten opgesteld. Input voor de agenda is middels ambtelijke en bestuurlijke overleggen gegeven. Alle deelnemende gemeenten hebben de intentie om voor 1 december 2024 besluitvorming plaats te laten vinden betreffende intekening op de vijf opgaven.

Bijlagen

- Bijlage 1 - Raadsbesluit (201675026)
- Bijlage 2 – Regionale agenda 2025-2028 (201675029)
- Bijlage 3 – Opgavenovereenkomst 2025-2028 Westervoort (201675027)
- Bijlage 4 – Algemene voorwaarden (201675030)
- Bijlage 5 – aanbiedingsbrief opgavenovereenkomst (201675033)
- Bijlage 6 – Memo bezuinigingsopdracht (201675032)
- Bijlage 7 – Zienswijzennota concept regionale agenda en begroting 2025-2028 (201675031)
- Bijlage 8 – Overzicht inwonersbijdrage Westervoort 2025-2028 (201675034)

Westervoort, 11 november 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

J (Jacobine) Kersten
secretaris

drs. A.J. van Hout
burgemeester